

**FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCHES:
CONTEMPORARY SCIENTIFIC AND PRACTICAL
SOLUTIONS AND APPROACHES.**

INTERDISCIPLINARY PROSPECTS

Edited by: A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
СУЧАСНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ
РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ.**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПЕРСПЕКТИВИ

За редакцією: А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомя

June 27, 2019

Banska Bystrica

Baku

Uzhhorod

Kryvyi Rih

Kherson

27 червня 2019

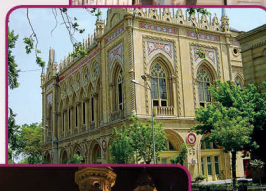
Банська Бистриця

Баку

Ужгород

Кривий Ріг

Херсон

Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia)
Azerbaijan National Academy of Sciences
Institute of Philosophy (Azerbaijan)
Uzhhorod National University
Kherson Faculty of the Odesa
State University of Internal Affairs
Kryvyj Rih State Pedagogical University

Академія мистецтв у Банській Бистриці
(Словаччина)
Національна Академія Наук Азербайджана
Інститут філософії (Азербайджан)
Ужгородський національний університет
Херсонський факультет Одеського державного
університету внутрішніх справ
Криворізький державний педагогічний
університет

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCHES: CONTEMPORARY SCIENTIFIC AND PRACTICAL SOLUTIONS AND APPROACHES.

INTERDISCIPLINARY PROSPECTS

Edited by:

A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomyra

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ НАУКОВО- ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПЕРСПЕКТИВИ

За редакцією:

А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомря

Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih
June 27, 2019
Posvit, 2019

Банська Бистриця – Баку – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг
27 червня 2019
Посвіт, 2019

*Recommended by the Rector of the Academy of Arts in Banska Bystrica
(the Protocol № 6, June, 24, 2019)*

*Recommended by the Academic Council of the
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Azerbaijan
(the Protocol № 6, June, 20, 2019)*

UDC 001.89(477+479.24)(08):005.745
F 94

Fundamental And Applied Researches: Contemporary Scientific and practical Solutions and Approaches. Interdisciplinary Prospects / [Editors: A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova, V. Ilnytskyi, I. Zymomyrya]. – Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih: Posvit, 2019. – 372 p.

ISBN 978-617-7401-47-5

In the collection the articles of the participants of the IV International Scientific-practical conference «Fundamental And Applied Researches: Contemporary Scientific-Practical Solutions and Approaches. Interdisciplinary Prospects» are published. In the materials of the collection questions of philosophy, pedagogy, psychology, sociology, history, culturology, art studies, philology, literary criticism, physical training and rehabilitation, biology, ecology, environmental protection, tourism study, local lore studies, political science, juridical, economic and natural sciences are elucidated.

The edition is addressed to scholars, lecturers and students of higher educational institutions.

The editorial board:

Boichuk V. – the teacher of social pedagogy of the highest qualification category of the VNKZ «Bilgorod-Dnistrovsky Pedagogical College» of the Odessa region (Ukraine); **Davydov P.** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (Ukraine); **Dushniy A.** – Ph.D. in Education, Associate Professor, Correspondent Member of the International Academy of Sciences of Pedagogical Education (Ukraine); **Didi V.** – PaedDr. MgA. et Mgr., Professor, Rector of the Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia); **Halunko V.** – Doctor of Law, Professor (Ukraine); **Ilnytskyi V.** – Doctor of History, Professor (Ukraine); **Kuzmenko Yu.** – Doctor of Pedagogical sciences, Professor (Ukraine); **Makhmudov M.** – Doctor of Philosophy, Leading Researcher of Institute of Philosophy of the NAS (Azerbaijan); **Mamedzade I.** – Doctor of Philosophy, Professor of Institute of Philosophy of the NAS (Azerbaijan); **Mustafayev A.** – Doctor of Philosophy, Professor of Institute of Philosophy of the NAS (Azerbaijan); **Strenacikova M.** – doc. CSc., PhD., Associate Professor of the Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia); **Strenacikova M.** – PaedDr., Bc., PhD., Lecturer Academy of Arts in Banska Bystrica (Slovakia); **Tagiyev A.** – Leading Researcher of Institute of Philosophy of NAS (Azerbaijan); **Zymomyrya I.** – Doctor of Philology, Professor (Ukraine).

Reviewers:

Borysov V. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Methods of Training at the «Khortytsya National Educational and Rehabilitation Academy» of Zaporizhzhia Oblast Council (Ukraine);

Buniyatzade T. – Academician, Full Member of the National Academy of Sciences of Azerbaijan.

© Academy of Arts in Banska Bystrica, 2019
© National Academy of Sciences of Azerbaijan, 2019
© SHEE «Uzhhorod National University»
© Dushniy A., Makhmudov M., Strenacikova M.,
Ilnytskyi V., Zymomyrya I., 2019
© Posvit, 2019

ISBN 978-617-7401-47-5

Рекомендовано ректоратом Академії мистецтв у Банській Бистриці
(протокол № 6 від 24 червня 2019 року)

Рекомендовано Вченою радою Інституту Філософії
Національної академії наук Азербайджану
(протокол № 6 від 20 червня 2019 року)

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745
Ф 94

Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи / [редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Банська Бистриця – Баку – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг: Посвіт, 2019. – 372 с.

ISBN 978-617-7401-47-5

У збірнику опубліковані статті учасників IV-ї міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи». В матеріалах розкриваються питання філософії, педагогіки, психології, соціології, історії, культурології, мистецтвознавства, мовознавства і літературознавства, фізичного виховання та реабілітації, біології, екології та охорони навколишнього середовища, туризмознавства, краєзнавства, політології, юридичних, економічних й природничих наук.

Видання адресоване науковцям, викладачам і студентам вищих навчальних закладів.

Редакційна колегія:

Бойчук В. – викладач соціальної педагогіки вищої кваліфікаційної категорії ВНЗ «Білгород-Дністровське педагогічне училище» Одеської області (Україна); **Галунько В.** – доктор юридичних наук, професор (Україна); **Діді В.** – доктор наук, професор, ректор Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина); **Давидов П.** – кандидат філософських наук, доцент (Україна); **Душний А.** – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти (Україна); **Зимомря І.** – доктор філологічних наук, професор (Україна); **Ільницький В.** – доктор історичних наук, професор (Україна); **Кузьменко Ю.** – доктор педагогічних наук, професор (Україна); **Мамедзаде І.** – доктор філософських наук, професор ІФ НАН (Азербайджан); **Махмудов М.** – доктор філософії, провідний науковий співробітник ІФ НАН (Азербайджан); **Мустафаєв А.** – доктор філософських наук, професор ІФ НАН (Азербайджан); **Стреначікова М.** – доктор наук, доцент Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина); **Стреначікова М.** – доктор філософії, викладач Академії мистецтв у Банській Бистриці (Словаччина); **Тарієв А.** – головний науковий співробітник ІФ НАН (Азербайджан).

Рецензенти:

Борисов В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та методик навчання КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (Україна); **Буніятзаде Т.** – академік, дійсний член Національної академії наук Азербайджану.

© Академія мистецтв у Банській Бистриці, 2019
© Національна Академія Наук Азербайджану, 2019
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
© Душний А., Махмудов М., Стреначікова М.,
Ільницький В., Зимомря І., 2019

ISBN 978-617-7401-47-5

© Посвіт, 2019

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Голубнича-Шленчак Ю. Видання таборової газети «Український сурмач» вояками інтернованої Армії УНР у таборах Каліш та Щипіорно в Польщі (1922–1923 рр.).....	11
Гром М. Усні свідчення як джерело вивчення повсякдення населення Дрогобиччини у повоєнний період.....	13
Клименко М. Історіографія творчості Олександра Архипенка: джерела.....	14
Коваленко Н. Податкова політика держави в 1944–1951 рр. на Житомирщині.....	16
Романова О. Поведінка вовкулаків та відношення до них у східних слов'ян.....	18
Степура І. Політичні репресії на місцевому радіо в Росії 1936–1938 рр. (на прикладі Мурманського і Забайкальського радіокомітетів).....	19
Трофімук-Кирилова Т., Здрок Я. Ковельська повітова «Просвіта» імені Лесі Українки у боротьбі за збереження українських шкіл на Волині у середині 1920-х рр.....	22
Шкикавий В. Участь жіноцтва в українському визвольному русі Станиславівської округи ОУН (1945–1950-х рр.).....	24
Шніцер І. Діяльність Барнабіцької комісії 1963 року в Чехословаччині та її рішення.....	26

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Strenáčiková M. Music, interpretation and profession.....	28
Strenáčiková M. Music by Hildegard of Bingen in the XX–XXI centuries.....	30
Бойчук А. Фестивально-конкурсний рух як чинник формування естрадного співака.....	32
Братюк Н. Експресіоністичні тенденції 1960-х років у творчості Олега Мінька.....	33
Веретко Н. Дослідження стану основи стінопису в Кирилівській церкві реставраторами під керівництвом Калениченка Л.П. в повоєнний період.....	35
Гилюк Є., Сизоненко В. Бальний танець як засіб естетичного виховання дітей молодшого шкільного віку.....	36
Дидик Р. Нові видання для баяна-акордеона представників Львівської школи.....	38
Душний А., Пиц Б. «Perpetuum mobile – 2019» в соціумі інтеграційних процесів.....	40
Єднаковська-Попович К. Творчий внесок Петра Андрусіва в українську книжкову графіку.....	42
Коверза О. Аналіз українського джазового мистецтва в радянській періодизації (перша половина ХХ ст.).....	43
Корній Д., Підгурний І. Формування авторського стилю в сучасному мистецтві комп'ютерної графіки.....	45
Костирко С. Вокальні конкурси України в соціумі сьогодення.....	47
Костюк І. Макро- та мікромасштаби міфології: основні аспекти.....	49
Мухіна Л. Творча інтерпретація музичних творів у вокальному виконанні.....	51
Підгорбунський М. Шляхи розшифровки мелодики в старокиївських півчих збірниках.....	53
Романенкова Ю. «Синдром ловця пам'яті» как форма существования зрителя в современном музейном пространстве: от сопричастности к механическому коллекционированию образов.....	55
Салій В., Душний А. Деякі методи дитячого вокального розвитку (на прикладі методики Д. Огородникова).....	57

Сом-Сердюкова О. Педагогічні методики у скандинавському музейному просторі.....	59
Стефіна Н. До проблеми формування вокально-виконавської культури у майбутнього артиста-вокаліста: теоретичні аспекти.....	61
Ткачук І. Постмодерні маркери в живописі мистецького угруповання «Паризька комуна».....	63
Шафета В., Душний А. Деякі аспекти популяризації колективного народно-інструментального мистецтва на Львівщині за участі баяна-акордеона.....	64
Шийка П. Деякі різновиди популяризації естрадної музики України.....	66

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Баланович Т., Галатюк Ю. Розвиток навчально-пізнавальної діяльності у процесі навчання фізики в сучасній школі.....	68
Баяновська М. Формування духовно-морального начала шкільної молоді: на основі результатів педагогічного експерименту.....	70
Близнюк М., Михайленко В. Теоретичні і практичні аспекти карпатської школи в реалізації освіти для сталого розвитку.....	72
Бовдир О. Розвиток комунікативної культури майбутнього юриста: конфліктологічні аспекти.....	74
Бойчук В., Переходнюк І. Соціально педагогічні причини лихослів'я та його особливості прояву в шкільному віці.....	76
Бондаренко Н. Інноваційність як ресурс оновлення мовної освіти в Україні.....	78
Буданова Л., Торяник Л. The source of virtual learning english under the influence of globalization on education system.....	80
Вакулік К., Кирильчук І., Кирильчук Ю. Компетентнісний підхід в трудовій підготовці учнів як інноваційний процес.....	81
Васьківська Г. Алгоритмізація профільного навчання: дидактичний аспект.....	84
Ващенко Л. Питання використання завдань з біології в практичній ситуації.....	86
Виштак О. Впровадження технологічного підходу у виховну діяльність освітнього закладу.....	88
Галасвська Л. Формування інформаційно-цифрової компетентності учнів ліцею на уроках української мови.....	90
Галатюк Т., Галатюк М. Реалізація експериментального методу пізнання у вивченні природничих предметів.....	92
Гинда О. Ознайомлення учнів початкової школи з творчістю сучасних українських дитячих письменників.....	94
Гривко А. Дослідження емотивно-оцінного ставлення учнів до різних форм тестових завдань із української мови.....	96
Данилюк В. Комунікативна спрямованість вивчення іноземної мови студентами спеціальності «Готельно-ресторанна справа».....	98
Дефорж Г. М. В. Павлова та її роль, як педагога-науковця у проведенні фундаментальних досліджень з палеозоології.....	99
Долгушева О. «Culinary Recipes in EFL Teaching».....	102
Дрозіч І. Контроль в умовах дуальної форми здобуття освіти.....	104
Звягіна Л. Формування ціннісного ставлення школярів до держави і суспільства.....	106
Іванченко Є. До питання застосування технологій STEM-освіти до професійної підготовки майбутніх економістів.....	107

ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗАВДАНЬ З БІОЛОГІЇ У ПРАКТИЧНІЙ СИТУАЦІЇ

В логіці компетентісного навчання має значення навченість школярів використовувати знання у практичних ситуаціях відмінних від тих, в яких вони були отримані. Уміння використовувати знання у власній продуктивній діяльності є складовою ключової компетентності – уміння вчитися. Вона передбачає, що ті, хто вміє вчитися, спираючись на попередні знання та життєвий досвід, здатні застосовувати знання, уміння, навички у різних контекстах – удома, на роботі, у процесі навчання та професійної підготовки. Використання знань та умінь у практичній діяльності – це заключний етап їх формування [1]. Два роки тому наукові співробітники відділу моніторингу та оцінювання якості загальної середньої освіти Інституту педагогіки НАПН України розробили та апробували на базі експериментального навчального закладу ліцею № 17 міста Хмельницького методик оцінювання предметної компетентності – уміння школярів використовувати знання з біології в практичній діяльності [2]. При цьому скористалися технологією міжнародного дослідження PISA, яке здійснює Організація економічного співробітництва та розвитку. Діагностичний інструментарій PISA організований спеціально для перевірки рівня розвитку компетентностей, предметом оцінювання стають не енциклопедичні знання, а можливість учня використовувати ті чи інші знання у власній продуктивній діяльності. Результати дослідження дали підстави зробити висновок про те, що ліцеїсти не маючи досвіду виконувати такі завдання, опинилися у незвичній ситуації. Вони не змогли вільно користуватися власними знаннями, а зазвичай діяли стереотипним способом, використовуючи звичні схеми дій. Трансформація життєвої ситуації у предметну утворила для них основну трудність. Було очевидно, що існує позитивний зв'язок між рівнем навчальних досягнень учнів і їх здатністю використовувати знання в ситуації, наближеній до реального життя. Тобто чим краще учень володіє знаннями з біології, тим більша ймовірність виконання ним цих завдань. Отже, відповідно до структури предметної компетентності, можна припустити, що здатність школярів використовувати знання та уміння з біології у власній продуктивній діяльності ґрунтується на глибоких предметних знаннях, уміннях, навичках, що стали інструментом дії та ставленні [1, 2].

Результати дослідження спонукали нас до вивчення питання щодо готовності вчителів біології до використання практико орієнтованих завдань, до навчання школярів використовувати знання у практичних ситуаціях відмінних від тих, в яких вони були отримані.

В основі використання знань та умінь у новій ситуації, на думку вчених, лежать певні психологічні процеси, які викладені концепціями моделювання та трансферу, що по-різному пояснюють як відбувається використання вивченого і від яких факторів залежить його ефективність [1]. В основі обох концепцій лежить здійснення аналізу структури завдання.

Аналіз психолого-педагогічної літератури та педагогічна практика свідчать про відсутність погоджених критеріїв належності завдання з біології до групи практико орієнтованих задач, здатних оцінити уміння учнів використовувати знання з біології у практичній діяльності в ситуації, що відрізняється від тієї, в якій вони їх отримали. Це значно ускладнює роботу вчителів щодо їх використання і відбір здійснюється, як правило, на власний розсуд.

Під час дослідження було проаналізовано завдання, які вчителі біології використовують на уроках. Педагогам було запропоновано скласти самостійно (або взяти з підручників) 2 практико орієнтованих завдання з різних розділів біології, за допомогою яких можна перевірити здатність школярів використовувати знання та уміння у повсякденному контексті. У дослідженні взяла участь 109 вчителів біології закладів загальної середньої освіти Хмельницька та області, Запоріжжя, Київської області та м. Києва, Волинської області. Педагогами було запропоновано для аналізу 219 тестових завдань з різних розділів біології та різної форми. Аналіз завдань ми

розпочали з вибору параметрів, за якими, на нашу думку, можна проаналізувати запропоновані вчителями завдання. Враховуючи викладене вище та мету дослідження було використано два параметри: формулювання умови завдання на звичній мові, описаній словами з якими учень стикається щодня і ситуативна значимість умови задачі, її проблемний характер, що передбачає важливість її розв'язання. Кожен параметр є дихотомічною величиною: у випадку наявності ознаки завдання отримувало 1, а у випадку її відсутності – 0.

Аналіз завдань дає підстави зробити висновок про різне уявлення вчителів біології про завдання, за допомогою яких можна перевірити здатність школярів використовувати знання та уміння у повсякденному житті. Результати викладені у таблиці 1. За обраними критеріями всі завдання ми об'єднали у чотири групи. До першої групи ввійшли практико орієнтовані завдання з біології, що відповідають двом параметрам: особливість формулювання та ситуативна значимість. Як видно з таблиці 1 – таких завдань лише 25 %. Вимозі тільки одному параметру – особливості формулювання умови відповідають 8% завдань.

Таблиця 1

Розподіл завдань, запропонованих учителями по групах

Кількість завдань об'єднаних за двома параметрами	% таких завдань	Кількість завдань за одним параметром – формулювання завдання	% таких завдань	Кількість завдань за одним параметром – ситуативної значимості умови завдання	% таких завдань	Кількість завдань, що не відповідають жодному з параметрів	% таких завдань
55	25	17	8	13	6	134	61

Ознака ситуативної значимості умови завдання виявилася характерною для 6 % завдань. Понад 60% завдань, що аналізувалися, не відповідають жодному з критеріїв. Вони складають четверту групу. Це, як правило, тестові завдання репродуктивного характеру. Окрім того, слід зауважити, що педагоги не звернули увагу на велику групу теоретично – експериментальних завдань, які перевіряють не лише знання фактичного матеріалу, але і уміння логічно мислити. Вони не запропонували жодного завдання такого типу.

У контексті мети дослідження ми узагальнили уявлення вчителів біології про практико орієнтовані завдання, що здатні оцінити уміння учнів використовувати знання з біології у практичній діяльності в ситуації, що відрізняється від тієї, в якій вони їх отримали. В результаті аналізу виявлено чотири групи завдань. Лише четверта частина всіх завдань (завдання першої групи), відповідає практико орієнтованим параметрам. Завдання другої та третьої групи лише частково відповідають заданим цілям, хоча вони також можуть використовуватися в педагогічній практиці. В залежності від мети і завдань уроку вчителю можуть слугувати і завдання четвертої групи. Педагог самостійно приймає рішення про те, які завдання використовувати на уроці, які найбільше підходять до теми, що вивчається, і які уміння та навички вони формують. Результати дослідження свідчать про те, що в одних випадках вчителі біології більше звертають увагу на новизну формулювання завдання, а в інших – на проблемність ситуації, що спонукає школярів до дії. Відсутність чітких критеріїв належності задачі до групи практико орієнтованих, здатних оцінити уміння учнів використовувати знання з біології у власній продуктивній діяльності, відсутність достатньої кількості джерел, в яких їх можна знайти значно ускладнює роботу вчителя щодо їх використання. Однак, всі опитані вчителі біології переконані, що вони в роботі викорис-

тують практико орієнтовані завдання. Понад 50% вважають, що їх достатньо у підручнику, але недостатньо – у відповідних посібниках; 23% – що таких завдань недостатньо ні у підручниках, ні у методичних посібниках; 30% – що їх достатньо і у підручниках і у посібниках. Ми розглядали лише тексти завдань без урахування результатів спостережень за контекстом їх використання на уроці і не мали можливості проаналізувати роботу вчителя з цими завданнями. Можливо у щоденній практиці вчителі біології працюють з іншими типами завдань. Отже, у нас відсутній повний набір даних, на основі яких можна було б зробити остаточний висновок про практику використання завдань, здатних оцінити уміння учнів використовувати знання з біології у практичній ситуації, що відрізняється від тієї, в якій вони їх отримали.

Література:

1. Ващенко Л. Про завдання на здатність використовувати знання та уміння з біології у практичній ситуації // Біологія і хімія у рідній школі. – 2018. – № 6. – С. 39–44.

2. Ващенко Л. Результати експериментального дослідження щодо оцінювання рівня сформованості предметної компетентності учнів основної школи – здатності використовувати знання та уміння з біології у практичній діяльності // Тестові технології оцінювання ключових та предметних компетентностей учнів основної та старшої школи: посібник / [за ред. Ляшенка О. І., Жука Ю. О.]. – К.: Педагогічна думка, 2015. – С. 84–102. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://undip.org.ua/upload/iblock/602/ПОСІБНИК%20Тестові%20технології%20оцінювання%20компетентностей%20учнів.pdf>

Ольга ВИШТАК

(Білгород-Дністровський, Україна)

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ У ВИХОВНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

Розбудова України як суверенної, демократичної, правової та соціальної держави не можлива без випереджального розвитку та модернізації національної системи виховання підстаючого покоління. Це вимагає від науковців та вчителів-практиків інтенсифікації пошуку ефективних технологій виховання підстаючого покоління у нових соціокультурних реаліях.

Специфіку технологічного підходу до виховання підстаючого покоління у своїх працях висвітлювали І. Бех, Т. Дем'янюк, М. Савчин, Г. Селевко, Г. Сорока, І. Трухін та ін. [1; 4; 5].

У державній програмі «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України» основною думкою є ідея кардинальної відмови від «педагогіки заходів» та переходу до педагогіки цілеспрямованого і свідомого формування цінностей особистісних рис та якостей молодшої людини тобто технологізації виховного процесу. У програмі визначається, що застосування проектно-технологічного підходу до здійснення процесу виховання у освітньому закладі дозволяє: практично реалізувати індивідуальний підхід; планувати і прогнозувати результати виховних досягнень; обирати найбільш ефективні для даного учня або класного колективу форми і методи виховної роботи; об'єктивно оцінювати ефективність і результативність виховної роботи [3].

Складовими виховних технологій є форми організації та способи виховання. Реалізація сучасних технологій виховної роботи у практиці можлива на основі проектування розвитку особистості вихованця. Застосування проектно-технологічного підходу до здійснення процесу виховання у навчальному закладі дозволяє: практично реалізувати індивідуальний підхід; планувати і прогнозувати результати взаємодії учасників виховного процесу; обирати найбільш ефективні для даного учня або класного колективу форми і методи виховної роботи; об'єктивно оцінювати ефективність і результативність виховної роботи [5].